[2010] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 911

ਐਮ.ਡੀ. ਸ਼ਾਹਬੂਦੀਨ

ਬਨਾਮ

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2010 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 591)

ਮਾਰਚ 25, 2010

[ਦਲਵੀਰ ਭੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਮੁਕੁੰਦਕਮ

ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973:

ਉਪ ਧਾਰਾ 9(6), 11, 407 ਅਤੇ 465 - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ- ਆਯੋਜਿਤ: ਵੈਧ ਹਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਯੂ/ਐਸ 9(6) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ/ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਯੂ/ਐਸ 9(6) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਲ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ- 7.6.2006 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 11 - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ - ਐਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। - ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ - ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 327 - ਅਦਾਲਤ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰਹੇਗੀ - ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ - ਰੋਕੀ: ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ - ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 - ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ - ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950:

ਆਰਟੀਕਲ 14 - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ - ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ - ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973 - ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6)।

ਬੇਨਤੀ:

ਧਾਰਾ 9(6) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਨਵੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ – ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872:

ਸੈਕਸ਼ਨ 114, ਇਲਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਈ)-ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਆਗਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ., ਧਾਰਾ 14 (1) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਕਰੇਗੀ।

1887 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਜੇਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਗਲਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੈਧ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਸੀਆਰਪੀਸੀ- ਧਾਰਾ 114 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚਿੱਤਰ (ਈ) ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ - ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 - ਐਸ.9(6) - ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮਪੀ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ; ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧੀ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੂਹ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ, ਨੇ 20.5,2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਲਾਸ, ਸੀਵਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 7.6.2006, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕ ਕਰਨਗੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੇ ਅਧੀਨ 9(6) ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਐਂਡੀ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟੇਮ ' ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ; ਕਿ 20.5.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਹੋਦ: ਪ੍ਰਤੀ **ਦਲਵੀਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ**

ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ/ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਸ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੁਣ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

*ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 24 = 1988 ਸਕਿੰਟ (3) 609, 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰਾਜ ਫੈਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਕਮਾਏ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧੀ ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 38 ਅਤੇ 39] [953-ਜੀ-ਐਚ; 954-ਏ-ਡੀ]

2.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤੀ ਘਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 103-105] [979-ਜੀ-ਐਚ; 980-ਏ-ਐਫ-ਐਚ]

2.2 ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 105, 108, 110 ਅਤੇ 111] [981-ਡੀ-ਈ; 982-ਸੀ-ਡੀ]

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364, ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਵਾਈਜ਼ਮੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੋਰਨਮੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1971) ਏ.ਸੀ. 297; *ਰੇਜੀਨਾ ਬਨਾਮ ਗੇਮਿੰਗ ਬੋਰਡ ਫਾਰ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ* (1970) 2 ਕਿਉ. ਬੀ 417, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 20.5.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.5.2006 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਥਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਿੰਨੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵੈਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 153.11 ਅਤੇ III] [997-ਜੀ-ਐਚ; 998-ਏ-ਬੀ]

3.2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ/ਯੰਤਰ/ਬੇਨਤੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 7 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ 20 ਮਈ 2006 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 16 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 52] [959-ਬੀ-ਡੀ]

4. ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 465 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ" "ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਸਾਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 57] [961-ਏ]

5. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 141 ਅਤੇ 153.1] [994-ਜੀ-ਐਚ; 997-ਈ-ਐਫ]

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਇਰੇਟਰ, ਈਸੀਆਈਐਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਬੀ ਕਰੁਣਾਕਰ ਆਦਿ ਆਦਿ (1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 727; ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

6.1 ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖੁੱਲਾ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ 327 ਅਧੀਨ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਹਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ; ਕੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤਰਸਯੋਗ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਪਹਿਲੂ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 102,131,132 ਅਤੇ 145] [979-ਸੀ; 989-ਸੀ-ਡੀ; 990-ਬੀ-ਸੀ; 995-ਡੀ-ਈ]

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 24 = 1988 ਐਸਸੀਸੀ (3) 609, ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਪੀ.ਜੇ.), ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ; ਹਲਦੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 764, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਕਾਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਕਾਟ: 1913 ਏ.ਸੀ. 417, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੂਲੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਵੋਲ।, 8ਵੀਂ ਐਡੀ., ਪੰਨਾ 647 'ਤੇ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.2 ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜਿੰਨੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਜਾਗਰ ਕਰਕੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਓਪਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲੈਕਟਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰਕ ਚਿੰਤਾ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਉਟਲੈਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 132, ਅਤੇ 142-144] [990-ਸੀ-ਡੀ; 995-ਏ-ਸੀ; 994-ਜੀ-ਐਚ]

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 24 = 1988 ਐਸਸੀਸੀ (3) 609; ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1966) 3 ਐਸਸੀਆਰ 744, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਬੈਥ ਹੈਰਨਬਕਲ ਫਲੇਮਿੰਗ ਇਮੋਰੀ ਲਾਅ ਜਰਨਲ, ਵੀ 32 (1983) ਪੀ.619 ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ "ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਟਰਿਅਲ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ"।

ਗੈਨੇਟ ਕੋ. ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਡੈਨੀਅਲ ਏ. ਡੀਪਾਸਕਲੇ (1979) 443

ਯੂ. ਐੱਸ. 368; ਰਿਚਮੰਡ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼, ਇੰਕ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ਼ ਵਰਜੀਨੀਆ ਅਤੇ ਅਲ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਐਡ 2ਡੀ 973 = (1980) 448 ਯੂ. ਐੱਸ. 555; ਗਲੋਬ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਫਾਰ ਦ ਕਾਊਂਟੀ ਆਫ਼ ਨੋਰਫੋਕ (1982) 457 ਯੂ. ਐੱਸ. 596:73 ਐੱਲ. ਐੱਡ. 2 ਡੀ 248, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.3 ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਰੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ: (ਏ) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਕਿਉਂ ਕੋਰਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਪੀ., ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੂਹ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 110, 127,138,139,146,149 ਅਤੇ 154] [982-ਬੀ; 987-ਡੀ-ਈ-ਐਚ; 993-ਜੀ-ਐੱਚ; 994-ਏ-ਬੀ; 998-ਐਫ-ਜੀ]

ਚੁੰਡੀਕੁਲੀ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ ਜੇ ਫਰਨਾਂਡੋ ਅਤੇ ਹੋਰ (1967) 2 ਏਸੀ 337 ਦਾ ਅਲਫ੍ਰੇਡ ਥੰਗਾਰਾਜਾਹ ਦੁਰਯੱਪਾ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6.4 ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੀਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ 38 ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 112,117, 119, 121 ਅਤੇ 153V] [983-ਏ-ਬੀ; 984-ਸੀ; 985-8-ਸੀ-ਐੱਫ; ਈ 998-ਡੀ-ਈ]

ਕੇ.ਐਲ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (1984) 1 ਐਸਸੀਸੀ 43; ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2000) 7 ਐਸਸੀਸੀ 129; ਜਾਨਕੀਨਾਥ ਸਾਰੰਗੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 392; ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 271 ਅਤੇ ਸਹਾਈ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1917 ਲਾਹ। 311, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਮੂਅਲ ਐਚ. ਸ਼ੈਪਾਰਡ ਬਨਾਮ ਈ.ਐਲ. ਮੈਕਸਵੈਲ 384 ਯੂ.ਐਸ. 333 (1966); ਪ੍ਰੈਸ-ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ 478 ਯੂ.ਐਸ. 1 (1986); ਸਟੇਟ ਆਫ ਓਰੇਗਨ ਬਨਾਮ ਜੇਮਸ ਡੌਨਲਡ ਜੈਕਸਨ 178 ਜਾਂ ਐਪ 233, 36 ਪੀ3ਡੀ 500 (2001); ਸਟੀਫਨ ਗੈਰੀ ਹਾਵਰਡ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆ 6 ਵੀ. ਐਪ। 132 (1988); ਅਡੋਲਫ ਡੈਮੇਰੇ ਬਨਾਮ ਵਰਜੀਨੀਆ 3 ਵੀ. ਐਪ. 285 (1986); ਦ ਪੀਪਲ ਬਨਾਮ ਰਾਬਰਟ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਕੋਰਟ 83 ਕੈਲ. ਐਪ।

4ਵੀਂ 772 (2000); ਮਲੋਚ ਬਨਾਮ ਐਬਰਡੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1971) 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 1578; ਅਤੇ ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਦ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ (1979) 77 ਐਲ.ਜੀ.ਆਰ. 689 (1979), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ 1985 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 131 = (1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ 398 ; ਈ.ਪੀ. ਰੋਯੱਪਾ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 1974 (2) ਐਸਸੀਆਰ 348 = (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ3; ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ 1978 (2) ਐਸਸੀਆਰ 621 = (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ248; ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ 1990 (1) ਸਪਲਾਈ. ਐਸਸੀਆਰ 142 = 1991 (ਪੂਰਕ) 1 ਐਸਸੀਸੀ600; ਡੀ.ਕੇ. ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਐਮ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ 1993 (3) ਐਸਸੀਅਰ 930 = (1993) 3 ਐਸਸੀਸੀ259; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ AIR 1952 SC 75; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ 1994 (2) ਐਸਸੀਅਰ 149 = (1994) 4 ਐਸਸੀਸੀ422; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੁਪੁਸਵਾਮੀ ਗੌਂਡਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 1987 (2) ਐਸਸੀਅਰ 295 = (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ74; ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1995) 4 ਐਸਸੀਸੀ392; ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐਚ. ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 4 ਐਸਸੀਸੀ158; ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ILR 1985 ਦਿੱਲੀ 388; ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ (34) 1947 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 436; ਮੁੜ ਐਮ.ਆਰ. ਵੈਂਕਟਾਰਮਨ ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 441; ਮੁੜ ਟੀ.ਆਰ. ਗਣੇਸ਼ਨ ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 696; ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ (39) 1952 ਕਲਕੱਤਾ 91 ਨਰਵਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1952 ਮੱਧ ਭਾਰਤ 193, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ: ਮੁਕੁੰਦਕਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

1.1 ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਰੱਖੇਗੀ। ਦੂਸਰਾ ਭਾਗ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਪਰ" ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੋਡ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [1007-ਏ-ਈ]

1.2. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਯੂ/ਐਸ 9(6) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗੀ, ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15, 17, 21 ਅਤੇ 25] [1008-ਬੀ-ਡੀ; 1009-ਡੀ-ਈ; 1012-ਬੀ-ਸੀ; 1013-ਡੀ-ਈ]

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 24 = 1988 ਐਸਸੀਸੀ (3) 609; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਲ ਜੇ.ਐਨ. ਸਿਨਹਾ, (1970) 2 ਐਸਸੀਸੀ458; ਹਰਧਨ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. 1975 (1) ਐਸਸੀਆਰ778 = (1975) 3 ਐਸਸੀਸੀ198 ; ਓਲਗਾ ਟੇਲਿਸ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 1985 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ51 =(1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ545; ਕਾਰਬੋਰੰਡਮ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟ ਟੈਕਸ, (1989) ਪੂਰਕ 2 ਐਸਸੀਸੀ462; ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਐਮ. (ਪੀ.ਜੇ.), ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 764, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

1.3 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਧਾਰਾ 9(6) ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22] [1012-ਡੀ-ਐਫ]

1.4 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23] [1012-ਐਫ-ਜੀ]

ਅੰਸਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2009 (1) ਐਸਸੀਆਰ 553 = (2009) 3 ਐਸਸੀਸੀ 553, ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.5 ਧਾਰਾ 9(6) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ, ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26] [1013-ਐਫ-ਜੀ]

2.1 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (ਏ) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ/ਉਹ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਸ ਨੂੰ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ (ਭਾਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ) ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਰ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16] [1008-ਜੀ-ਐਚ; 1009- ਏ]

2.2 20.5.2006 ਨੂੰ ਟੀਟੀਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਸਰਲ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੇ. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਨੂੰ "ਤਬਾਦਲਾ" ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਸ. 407 ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16] [1009-ਏ-ਸੀ]

3.1 ਧਾਰਾ 11 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 27] [1014-ਏ-ਸੀ]

3.2. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 43] [1020-ਜੀ-ਐਚ; 1021-ਏ-ਬੀ]

2.2 20.5.2006 ਨੂੰ ਟੀਟੀਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਸਰਲ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੇ. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਨੂੰ "ਤਬਾਦਲਾ" ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਸ. 407 ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 16] [1009-ਏ-ਸੀ]

3.1 ਧਾਰਾ 11 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 27] [1014-ਏ-ਸੀ]

3.2. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 43] [1020-ਜੀ-ਐਚ; 1021-ਏ-ਬੀ]

3.3 ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 07.06.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਕਰੇਗੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ 9(6) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.05.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਜੇਲ ਪਰਿਸਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 44) [1021-ਸੀ-ਐਫ]

3.4 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਬਾਕੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 45] [1021-ਜੀ-ਐਚ; 1022-ਏ-ਬੀ]

4.1 ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ 20.5.2006 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਪੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 32] [1015-ਬੀ-ਡੀ]

ਸ਼ਕਤੀ ਟਿਊਬਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, 2009 (10) ਐਸਸੀਆਰ 739 = (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 673, 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

4.2 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। [ਪੈਰਾ 42] [1020-ਬੀ-ਡੀ]

5.1 ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਆਗਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 07.06.2006 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 9(6) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਪਰਿਸਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 9(6) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 46,47 ਅਤੇ 49] [1022-ਬੀ-ਈ; 1023-ਈ]

ਐਨ. ਮਣੀ ਬਨਾਮ ਸੰਗੀਤਾ ਥੀਏਟਰ, (2004) 12 ਐਸਸੀਸੀ 278, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

2.2. ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਉੱਤੇ।

ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦਾ ਕੰਮ ਇੱਕ ਅਸਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ 114 ਇਲ. (ਈ) 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਖੋਜਯੋਗ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 48] [1022-ਜੀ-ਐਚ; 1023-ਏ-ਬੀ]

ਪੀ. ਬਾਲਾਕੋਟਈਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, 1958 ਐਸਸੀਆਰ 1052 = ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 232; ਲੇਖਰਾਜ ਸਤਰਾਮਦਾਸ ਲਾਲਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਐੱਨ.ਐੱਮ.ਸ਼ਾਹ, ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ, (1966) 1 ਐਸਸੀਆਰ 120; ਪੀਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, 1992 (1) ਐਸਸੀਆਰ 406 = (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 343; ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਬ੍ਰੋਕਰਜ਼ ਫੋਰਮ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2001) 3 ਐਸਸੀਸੀ 482, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

6. ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 9(6), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ "ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਧਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 50-51 ਅਤੇ 57] [1023-ਐਫ-ਐਚ; 1024-ਏ-ਸੀ-ਡੀ; 1028-ਈ-ਐਫ]

7.1. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 327 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 53-55] [1025-ਬੀ-ਸੀ; 1026-ਬੀ-ਸੀ-ਐਫ-ਐਚ]

ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) 1988 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (3) 609, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਆਰ. ਬਨਾਮ ਡੇਨਬੀਗ ਜਸਟਿਸ, (1974) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 1052, 1056 (ਕਿਉਬੀਡੀ), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (6ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1990, ਪੰਨਾ 1091) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਨੋਟਿਸ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਗੇਟ ਉੱਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 38 ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ;

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵੇਰਵੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 327 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਪੈਰਾ 56) [1027-ਜੀ-ਐਚ; 1028-ਏ-ਬੀ]

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ, 1952 ਐਸਸੀਆਰ 284 = ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 75 ਲਾਗੂ ਹੈ।

7.3 ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਧਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 327 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿੰਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 57, 60 ਅਤੇ 61] [1028-ਜੀ-ਐਚ; 1029-ਏ-ਈ-ਜੀ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ:

ਦਲਵੀਰ ਭੰਡਾਰੀ ਜੇ ਵੱਲੋਂ ਜੱਜਮੈਂਟ,

1952 ਐਸਸੀਆਰ 284	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ	ਪੈਰਾ 11
ਏਆਈਆਰ 1936 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 246	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 14
(1913) ਏ ਸੀ 417	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 14
65ਐੱਲ ਐੱਡ 2ਡੀ 973	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 15

1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 24	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 27
(1966) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 744	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 27
1985 (2) ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 131	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 28
1974 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 348	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 28
1978 (2) ਐਸਸੀਆਰ 621	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 28
1990 (1) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 142	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 31
1993 (3) ਐਸਸੀਆਰ 930	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 32
1994 (2) ਐਸਸੀਆਰ 149	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 33
1987 (2) ਐਸਸੀਆਰ 295	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 54
(1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 211	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 72
ਏਆਈਆਰ 1917 ਲਾਹ. 311	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 73
ਏਆਈਆਰ (34) 1947 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 436	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 74
ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 441	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 75
ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 696	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 76
ਏਆਈਆਰ (39) 1952 ਕਲਕੱਤਾ 91	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 77
ਏਆਈਆਰ 1952 ਮੱਧ ਭਾਰਤ 193	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 77
(1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 105
(1971) ਏ.ਸੀ. 297	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 107
(1970) 2 ਕਿਊ.ਬੀ. 417	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 108
(1967) 2 ਏਸੀ 337	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 111
384 ਯੂ.ਐਸ. 333 (1966)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 114
478 ਅਮਰੀਕਾ 1 (1986)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 114
178 ਜਾਂ ਐਪ 233, 36	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 115
ਪੀ3ਡੀ 500 (2001)		

6 ਵੀ. ਐਪ. 132 (1988)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 115
3 ਵੀ. ਐਪ. 285 (1986)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 116
83 ਕੈਲ. ਐਪ। 4 772 (2000)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 118
(1971) 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 1578	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 120
(1984) 1 ਐਸਸੀਸੀ 43	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 122
(1979) 77 ਐਲ.ਜੀ.ਆਰ. 689 (1979)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 123
ਏਆਈਆਰ 1917 ਲਾਹ. 311	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 118
(2000) 1 ਐਸਸੀਸੀ 129	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 124
(1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 392	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 125
(2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 764	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 134
(1982) 457 ਅਮਰੀਕਾ 596 : 73 ਐਲ.ਐੱਡ. 2ਡੀ 248	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 135
(1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 121	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 140

ਜੱਜ ਡਾ: ਮੁਕੁੰਦਕਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

1988 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 24	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 12
(1970) 2 ਐਸਸੀਸੀ 458	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 19
1975 (1) ਐਸਸੀਆਰ 778	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 20
1985 (2) ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 51	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 21
(1989) ਪੂਰਕ 2 ਐਸਸੀਸੀ 462	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 21
(2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 764	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 21
2009 (1) ਐਸਸੀਆਰ 553	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 23
2009 (10) ਐਸਸੀਆਰ 739	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 32
(2004) 12 ਐਸਸੀਸੀ 218	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 47
1958 ਐਸਸੀਆਰ 1052	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 48

(1966) 1 ਐਸਸੀਆਰ 120	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 48
1992 (1) ਐਸਸੀਆਰ 406	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 48
(2001) 3 ਐਸਸੀਸੀ 482	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 48
(1974) 2 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 54
10521056 (ਕਿਉਬੀਡੀ)		
1952 ਐਸਸੀਆਰ 284	ਲਾਗੂ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ	ਪੈਰਾ 57

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : 2010 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 591।

2006 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 553 ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 14.8.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਰਾਮ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਪ੍ਰਣਯ ਰੰਜਨ, ਲਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ, ਪੀਆਰ ਮਾਲਾ, ਸੌਰਭ ਅਜੈ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਰੰਜਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਪੀ.ਐਚ. ਪਾਰੇਖ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਦਿਵਿਆ ਸਿਨਹਾ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਪਾਰੇਖ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦਲਵੀਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 2006 ਦੇ 14.08.2007 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕੇਸ ਨੰ. 553 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ 20 ਮਈ, 2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184A ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਕੋਡ") ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.A/Act-01/2006 ਭਾਗ-1452/J ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦੁਖੀ ਹੈ ਜੋ S.O. ਨੰ. 80 ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਅਤੇ ਨੰ.A/Act-01/2006 ਭਾਗ-1453/ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੋ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਸ.ਓ. ਨੰ.82 dt. 7.6.2006 ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1 ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ:

(ਏ) ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗੀ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 7 ਜੂਨ, 2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੂਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ;

(ਏ) ਇਹ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਬੀ) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ, ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ।

(ਸੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 408 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੁਕਮ ਵੀ ਐਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ।

(ਡੀ) ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ।

(ਈ) ਇਹ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹਨ।

7. ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"9. ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ।-

x x

(6) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਪਰ, ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖੇਗੀ, ਤਾਂ ਇਹ, ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।"

8. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

10. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"407. ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।- (1) ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਕਿ। ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ,

ਇਹ ਆਰਡਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(i) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 177 ਤੋਂ 185 (ਦੋਵੇਂ ਸੰਮਲਿਤ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੇਸ ਜਾਂ ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ

ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ;

(iii) ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(iv) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਅਜਿਹੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਗਏ ਹੋਣ।

(6) ਜਿੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ,

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਟੇਅ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(7) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(8) ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇਖੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੇਖੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਕੇਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(9) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

11. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 75 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 37 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"37. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਪਰਾਧਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ. ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ।

ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਨਿਯਮਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਕੁਝ ਅੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਮਾਨੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਾਂ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ; ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ?"

12. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1950 ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਐਕਟ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਇਹ ਜਵਾਬ ਨਾ ਤਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ "ਦੂਜੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।" ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਨੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਉਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਐਕਟ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਚਾਹੇ, ਤਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਸੱਟ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਡਕੈਤੀ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਹਨ, ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਓਪਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਕੋਰਾ ਲਿਲੀਅਨ ਮੈਕਫਰਸਨ ਬਨਾਮ ਓਰਨ ਲੀਓ ਮੈਕਫਰਸਨ ਏਆਈਆਰ 1936 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ 246 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੈ।" (ਰੈਫ.: ਸਕਾਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸਕਾਟ (1913) ਏਸੀ 417)□ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਾਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ

15. ਮਿਸਟਰ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਰਿਚਮੰਡ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਇੰਕ. ਐਟ ਅਲ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆ ਐਟ ਅਲ 65 ਐਲ ਐਡ 2 ਡੀ 973 = (1980) 448 ਯੂਐਸ 555 ਵਿਚ ਯੂਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂ, ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਐਫ. ਪੋਲੌਕ, ਦ ਐਕਸਪੈਂਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦਿ ਕਾਮਨ ਲਾਅ 31-32 (1904) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਇਹ ਵੀ ਵੇਖੋਃ ਈ. ਜੇਨਕਸ, ਦ ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਾਅ 73-74 (6ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ 1967)]।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਰਿਚਮੰਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ):

17. (ਪੰਨਾ 983) ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀਤਾ ਨੂੰ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੀਆਂ 1677 ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

> "ਇਹ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਕਤ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਬੀਤਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" [ਅਵਰ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ 188 (ਆਰ. ਪੈਰੀ ਐਡ. 1959) ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ। 1 ਬੀ. ਸ਼ਵਾਰਟਜ਼, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ: ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਇਤਿਹਾਸ 129 (1971) ਵੀ ਦੇਖੋ।]

18. (ਪੰਨਾ 985) ਜੇਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਪਚਾਰਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਪੱਥਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ:

> "ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਚੈਕ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਨ: ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਚੈਕ ਛੋਟੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ, ਅਪੀਲ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ;

ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਦਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।" ਜੇ. ਬੈਂਥਮ ਰੈਸ਼ਨੇਲ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਐਵੀਡੈਂਸ 524 (1827)

19. (ਪੰਨਾ 985) ਖੁੱਲੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿ ਜਨਤਕ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਈਚਾਰਕ ਇਲਾਜ ਮੁੱਲ ਸੀ।

20. (ਪੰਨੇ 985-986) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਵੇਖੋ ਐਚ. ਵੇਈਹੋਫੇਨ, ਦ ਆਰਜ਼ ਟੂ ਪੁਨੀਸ਼ 130-131 (1956)]। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲੈਕਟਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰਕ ਚਿੰਤਾ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਊਟਲੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ "ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ" ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਚੌਕਸੀ "ਕਮੇਟੀਆਂ" ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਕਰਦੇ ਸਨ। "ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣਾ, ਜਿੰਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਅਮਲ, ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਦੋਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਆਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਸ ਲੁਕਵੀਂ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੂਲਰ, ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, 110 ਯੂ ਪੀ ਐਲ ਰੇਵ 1,6 (1961)।

21. (ਪੰਨਾ 987) ਇਸ ਅਟੁੱਟ, ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ, ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲੇਪਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਨਾਵਲ ਹੈ; ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ।

22. (ਪੰਨਾ 999) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜਨਤਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੀ ਵਿੱਚ ਓਲੀਵਰ ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੌਦਵੇਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਨਿਯਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ ਇਲਾਸਾਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

266, 92 ਐਲ ਐਡ 682, 68 ਐਸ ਸੀਟੀ 499 'ਤੇ "ਗੁਪਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ," 333 ਯੂ.ਐਸ. ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

> "ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੁਪਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਘੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਨਤਕ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੌਦਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਆਈਡੀ., 273,92 ਐਲ ਐਡ 682,68 ਐਸ ਸੀਟੀ 499 ਉੱਤੇ।

23. (ਪੰਨਾ 1000) ਪਰੰਪਰਾ, ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਜ ਅਭਿਆਸ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ "[ਏ] ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।" ਕ੍ਰੇਗ ਬਨਾਮ ਹੈਮੇ, 331 ਯੂਐਸ 367, 374, 91 ਐਲ ਐਡ 1546, 67 ਐਸ ਸੀਟੀ 1249 (1947)□

24. (ਪੰਨਾ 1000-1001) ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਈ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਿਰਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਵੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਐਸਟੇਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ, 381 ਯੂ.ਐਸ., 538-539 'ਤੇ, 14 ਐਲ ਐਡ 2nd 543, 85 ਐਸ ਸੀਟੀ 1628]। ਪਰ, ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਰ, ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਹਿੱਤਾਂ, ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢਾਂਚਾਗਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।

25. (ਪੰਨਾ 1001) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੁਪਤਤਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਓਪਨ ਟਰਾਇਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਆਂ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। [ਵੇਖੋ ਗੈਨੇਟ, ਸੁਪਰਾ 428-429, 61 ਐਲ ਐਡ 2ਡੀ 608, 99 ਐਸ ਸੀਟੀ 2898 (ਬਲੈਕਮਮ, ਜੇ., ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ)।

26. (ਪੰਨਾ 1003) ਸੂਝਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

> "ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਾਂਚ, ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਅਕਸਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।" 3 ਬਲੈਕਸਟੋਨ (ਸੁਪ੍ਰਾ) * 373 ਉੱਤੇ।

27. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) (1988) 3 ਐਸਸੀਸੀ 609 ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ:

> '204. ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1966) 3 ਐਸਸੀਆਰ 744 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਉਥੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ, ਸੀ.ਜੇ., ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ: (ਐਸਸੀਆਰ ਪੈਰਾ. 760-61)
>
> > ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 19 (1) ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਹੀ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ

ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 19(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।ਜੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

28. ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ 398 ਪੈਰਾ 92 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਈ.ਪੀ. ਰਾਏਪੱਪਾ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 3. ਪੈਰਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ 85 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"... ਆਰਟੀਕਲ 14 ਜੀਨਸ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 16 ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਸ ਮਹਾਨ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀ ਹੈ? ਬੋਸ, ਜੇ., 'ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਪਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੰਗ ਪਾਦਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਨਤਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਬੰਦ, ਕੈਬਿਨਡ ਅਤੇ ਸੀਮਤ' ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਮਾਨਤਾ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਸਹੁੰ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ; ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੈਧ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ / ਮਨ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਚੈਂਬਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਮਾਲਾ-ਪੱਖੀ ਅਭਿਆਸ ਇੱਕੋ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਘਾਤਕ ਕਿਰਨਾਂ ਹਨ: ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

29. ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:

> "93. ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਨੇ ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਕੇਸ (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 248 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਰੋਜੱਪਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ (ਪੀਪੀ 673-74 'ਤੇ): (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 283, ਪੈਰਾ 7) :
>
> "ਹੁਣ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਤੁਰੰਤ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਲੋੜ ਕੀ ਹੈ: ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਹਾਨ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਹ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੰਗ, ਪਾਦਰੀ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਇਸਦੀ ਕਾਰਕੁੰਨਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਨਤਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈ.ਪੀ ਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਮਨਮਾਨੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਸਹੁੰ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ; ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮਨਮਾਨੀਤਾ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਨੂੰ ਇੱਕ ਬ੍ਰੂਡਿੰਗ ਸਰਵਵਿਆਪਕਤਾ ਵਾਂਗ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ... (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

30. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਗਵਤੀ, ਜੇ., ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ (ਪੀਪੀ 676-77 'ਤੇ): (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 286, ਪੈਰਾ 10)

"ਹੁਣ, ਜੇ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਹੀਂ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤਰਕ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖ-ਖੇਡ' ਦੀ ਲੋੜ ਅਰਧ-ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ? ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ

ਨਿਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

31. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 1991 (ਸਪੁਰਦਗੀ) 1 ਐਸਸੀਸੀ 600 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 166, 167 ਅਤੇ 168 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

> "166. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਨਾ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਦੰਡਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।
>
> 167. ਪਾਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ।
>
> 168. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਂਝੀ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਦਿੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।"

32. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡੀ.ਕੇ. ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਐਮ.ਏ. ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ (1993) 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

> "10. ਡਬਲਯੂਬੀ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 75 ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਨਾ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਥਿਕ ਨਿਯਮ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 248 ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਜਬ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੰਡਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਦਿੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।"

33. ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ

33. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (1994) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 422 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀਡੀਓ। ਪੈਰਾ 28 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

"28. ਉਪਰੋਕਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਈਸੀਆਈਐਲ ਕੇਸ (1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 727 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ .. .."

34. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"(i) ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 287/2007

(ii) ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 441/2006

(iii) ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 419/2006

(iv) ਸੀਵਾਨ ਟਾਊਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 11/2001

(v) ਐਂਡਰ ਪੀ.ਐਸ. ਕੇਸ - 41/1999

(vi) ਐਂਡਰ ਪੀ.ਐਸ. ਕੇਸ - "10/1998

(vii)--ਸਿਵਾਨ ਮੁਫਸਿਲ ਕੇਸ ਨੰ. 61/1990

(viii) ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 99/1997; ਅਤੇ

(ix) ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 63/2004"

35. ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਥਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 20 ਮਈ, 2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "ਨੰ.184ਏ:- ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਸਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬੈਠਕ
>
> ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
>
> ਐਸਡੀ/-
>
> ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ
>
> *ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 5146-49 ਮਿਤੀ, ਪਟਨਾ 20 ਮਈ, 2006।*
>
> ਕਾਪੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸੀਵਾਨ/ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੀਵਾਨ/ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਾਨੂੰਨ (ਨਿਆਂਇਕ) ਵਿਭਾਗ, ਪਟਨਾ/ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਨਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ।
>
> ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
>
> ਐਸਡੀ /-
>
> ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ"

36. ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਮਾਰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 20.5.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐ.ਓ. ਨੰਬਰ 80 ਅਤੇ 82 ਦੋਵਾਂ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

37. ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ 'ਨਿੱਜੀ ਫ਼ੌਜ' ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰਾਜ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਦਨਾਮ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:

*** *** ***

(ਏ) ਕਿ 03.5.1996 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਘਲ, ਆਈਪੀਐਸ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਆਰ.ਐਸ.ਟੀ. ਨੰਬਰ 320/2001, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(ਬੀ) ਕਿ 16.03.2001 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਜ਼ਮ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫੌਜ ਨੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਸਰਨ ਰੇਂਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਐਸ.ਪੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੇ ਏ.ਕੇ. 47 ਅਤੇ ਏ.ਕੇ. 56 ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਊਂਡ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਹੁਸੈਨਗੰਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 2001 ਦਾ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 32 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

(ਸੀ) ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸ-1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਛਾਪੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹੁਸੈਨਗੰਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 41 ਤੋਂ 44/2005 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਡੀ) ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 10.02.2005 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਤੋਂ ਬਿਊਰ ਜੇਲ ਪਟਨਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜੇਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਐਸਕਾਰਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਤਾਪੁਰ ਸਥਿਤ ਘਰ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਉਰ ਜੇਲ੍ਹ ਪਟਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਲਜ਼ੁਲ ਹੱਕ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਅਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਐਸਕਾਰਟ ਕਰ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਈ) ਕਿ 2002 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 63 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੈਂਗ ਨੇ ਮੁੰਨਾ ਚੌਧਰੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਇੰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਸਮੇਤ 21 ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਰ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਗਏ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕੇਸ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਿਰੋਹ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

(ਐਫ) ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਸੀਵਾਨ ਅਤੇ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਗੇਟ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਦੀ ਦੇ ਤੰਗ ਪੁਲ ਤੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਔਖਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਰੂਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੱਚਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ 16 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ।

(ਜੀ) ਜੇਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਵਿਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇਕ ਸੀ. ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ, ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ 9 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਆਰਡਰ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ 24% ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਕੈਂਪਸ ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 76% ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਬਹਾਨੇ, ਉਹ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।"

38. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰਾਜ ਫੈਲਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਕਮਾਏ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਆਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਸਮੇਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ।

39. ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਤਕਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੀਵਾਨ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਆਫ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

40. ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ 20.5.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

41. ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

42. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 20.5.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਦਿਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਰਾਹੀਂ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

43. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.05.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਨੂੰ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ/ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਆਦਿ)।

44. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਲਟ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

45. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ 43 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਾਹਮਣੇ 30 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 26 ਕੇਸ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੇ 13 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 3 ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 7 ਕੇਸ ਹਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ।

46. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 38 ਵਕੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

47. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਮ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਉਸਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਲਾਈਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਵਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

48. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

49. ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184 ਏ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184 ਨੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। (ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।)

50. ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ 16.8.2006 ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੜੀਵਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਵੀ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

51. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.5.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5137 ਮਿਤੀ 20 ਮਈ 2006 ਨੂੰ "ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ

ਪਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ, ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਧੀਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸੀਵਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ।

ਬੀ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5138 ਮਿਤੀ 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਐਸ.ਆਈ. ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀ. 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5139 ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ।

ਡੀ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5140 ਮਿਤੀ 2 ਮਈ, 2006, ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸੀ, ਜੋ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਕੱਤਰ, ਅਮਲਾ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

ਈ. 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5141, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਭੂਤੀ ਗੁਪਤਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਸੀਵਾਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਐਫ. 20 ਮਈ, 2006 ਦਾ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5142 ਜੋ ਕਿ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸੀ, ਸਕੱਤਰ (ਕਾਨੂੰਨ) ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਭਾਗ।

ਜੀ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5143 ਮਿਤੀ 20 ਮਈ 2006 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਕੱਤਰ (ਕਾਨੂੰਨ), ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ।

ਐਚ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5144 ਮਿਤੀ 20 ਮਈ 2006 ਨੂੰ ਐਸ.ਆਈ. ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਨਕਲ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਕੱਤਰ, ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

ਆਈ. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5145 ਮਿਤੀ 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ 20 ਮਈ, 2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184 ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਲਜ਼ਾਰਬਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

ਜੇ. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ•ਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ/ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਮ ਮਿਤੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5146-49 ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। , ਸੀਵਾਨ/ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ (ਕਾਨੂੰਨ), ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਭਾਗ, ਸਕੱਤਰ, ਪਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ।

52. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੀਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ / ਯੰਤਰ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5137-5138, 5139-5140, 5141-5142, 5143-5144, 5145 ਅਤੇ 5146-5149 ਤੋਂ ਲੜੀਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਇਹ ਪੂਰੀ ਲੜੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 20 ਮਈ 2006 ਦੇ 16 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟਿਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

53. ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 462 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 462 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਗਲਤ ਥਾਂ' ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮੂਲ ਹਿੱਸਾ ਗਲਤ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੈ।

54. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ ਗੌਂਡਰ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 74 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਗਲਤ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

55. ਧਾਰਾ 465 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਿ 20 ਮਈ, 2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 465 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੁਦ ਦੇ ਮੰਨਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਦੌਰਾਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦਾ ਜ਼ੋਰ 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ' 'ਤੇ ਹੈ। ਦੂਜਾ, 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਚੈਪਟਰ-V। ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 465 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 16 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਰਹੀ ਹੈ।

56. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਵਾਧੂ 'ਰਿਕਾਰਡ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਰਾਜ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ, ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

57. ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 465 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

58. ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1995) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 4 SCC ਪੰਨਾ 392. ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ -

> "ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਲੋੜ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਮੰਨੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਨਾਸਬ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਇਸਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੈਦ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਬਲਕਿ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ।"

59. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐਚ ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 4 ਐਸਸੀਸੀ 158 ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 36 'ਤੇ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 36 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"36. ..... ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਨੀ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਰਪੱਖ ਜੱਜ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ, ਗਵਾਹਾਂ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

60. ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 20 ਮਈ, 2006 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

61. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਲ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ।

62. ਉਸਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਈਐਲਆਰ 1985 ਦਿੱਲੀ 388 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"7 ..... ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਾੜਨ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰਚਾਰਜ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਂਤ, ਨਿਰਲੇਪ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ....."

63. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

64. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 21 ਤੋਂ 24 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਪੰਨਾ 635 ਤੋਂ 636 'ਤੇ ਪੈਰਾ 21 ਅਤੇ 22 ਵਿੱਚ ਓਜ਼ਾ, ਜੇ.

"21. .....

ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਮ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜ ਕੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

22. ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਥਾਵਾਂ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

65. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ 23 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"23. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਖੁੱਲੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਪਾਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 327 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਇਸਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 327 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਡੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

66. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 327 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

327. ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ - (1) ਉਹ ਥਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹੋ ਜਾਂ ਰਹੋ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ 376, ਧਾਰਾ 376-ਏ, ਧਾਰਾ 376-ਬੀ, ਧਾਰਾ 376-ਸੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 376-ਡੀ ਅਧੀਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਡ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਛਾਪਣਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

67. ਧਾਰਾ 327 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"..... ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

68. ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੇ, ਜੇ. ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 327 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"..... ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। , ਜਿਸ ਤੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੱਕ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ; ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਪੀ) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ, ਇਮਾਰਤ, ਟੈਂਟ, ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਤੰਬੂ, ਵਾਹਨ, ਕਿਸੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 327 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ, ਜਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਦੀਆਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 327 ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "

69. ਰੇ, ਜੇ. ਨੇ ਭਾਰਤੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਰੇ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਗਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਅੱਗੇ

ਸਿਧਾਂਤ, ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ..... ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਟਕਰਾਅ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

70. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੈਟੀ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਛੇਵਾਂ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ , ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਜਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇਗਾ ... "ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

71. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਈ ਨਵੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। 1898 ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 352 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਧਾਰਾ 327(1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ।

72. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 271 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਪਟਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਪੰਨਾ 342, ਪੈਰਾ 106 'ਤੇ) ਦੇਖਿਆ:

> "..... ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 6ਵੇਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਤੇਜ਼, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, 6ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

73. ਸਹਾਏ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਆਈਆਰ 1917 ਲਾਹ 311 ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੈਦੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਜੇਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ।"

74. ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. (34) 1947 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 436 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 352 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 327 (1) ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

75. ਐਮ.ਆਰ. ਵੈਂਕਟਾਰਮਨ ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 441 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸੀ।

76. ਮੁੜ ਟੀ.ਆਰ. ਗਣੇਸ਼ਨ ਏਆਈਆਰ (37) 1950 ਮਦਰਾਸ 696 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

77. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਏਆਈਆਰ (39) 1952 ਕਲਕੱਤਾ 91 ਅਤੇ ਨਰਵਰਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਏਆਈਆਰ 1952 ਮੱਧ ਭਾਰਤ 193 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ, ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ।

78. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਨ ਪਾਰੇਖ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 7.5.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1-ਸੀ(ਆਰ) ਰਾਹੀਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਗਠਿਤ ਕਰਕੇ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

79. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1493 ਮਿਤੀ 8.5.2006 ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਅਪਰਾਧੀ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਟੋਲੇ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐੱਮ. ਪੀ.' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗੜਬੜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਡਰ ਗਏ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

80. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 8.5.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਰੂਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

81. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 361/ਸੀ/2006 ਮਿਤੀ 9 ਮਈ, 2006 ਰਾਹੀਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ, ਸੀਵਾਨ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 8.5.2006. ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਸੀਵਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਐਮਪੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਲੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਜਨਤਕ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

82. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨੋਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ 9.5.2006 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮਿਤੀ 8.5.06 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ 9.5.06 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ:

(ਏ) ਲਕਸ਼ਮਣਪੁਰ (ਬਾਠ), ਜਰਹਾਨਾਬਾਦ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ;

(ਬੀ) ਨਰੈਣਪੁਰ (ਜਹਾਨਾਬਾਦ) ਕਤਲੇਆਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ;

(ਸੀ) 2006 ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 115 (ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦਮੋਹਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.) ਜੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਈਆ, ਤਤਕਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਗੋਪਾਲਗੰਜ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ।

83. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

84. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 11.5.2006 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਸੀ: "ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੱਤਰ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ; ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹਬੁੱਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਲਈ ਸਿਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੈਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਭਾਵ ਏਡੀਜੇ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਪ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

85. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਐਸ. ਟੀ.) ਵੱਲੋਂ 17 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ।ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

86. ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਤੀ 18.5.2006 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਉਪ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਜੰਡਾ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ (4) ਦੀ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ (6) "ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ।"

87. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

88. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 20.5.2006 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5137/ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਨਿਯੁਕਤੀ) ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦਰਭੰਗਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

89. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5139 ਰਾਹੀਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਵਾਨ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 5141 ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਰਾਹੀਂ ਸਕੱਤਰ ਵਿਭਾਗ (ਪਰਸੋਨਲ) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਭੂਤੀ ਗੁਪਤਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

90. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5145 ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਰਾਹੀਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਕੱਤਰੇਤ ਪ੍ਰੈਸ, ਬਿਹਾਰ, ਗੁਲਜ਼ਾਰਬਾਗ, ਪਟਨਾ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਹੇਠ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

91. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਮਿਤੀ 16.8.2006 ਦੇ ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ 20.5.06 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

92. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ (ਨਿਆਂਇਕ) ਵਿਭਾਗ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ, ਪਟਨਾ ਨੇ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਭਾਗ-1452/J ਅਤੇ ਭਾਗ-1453/ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਐਸ.ਓ. ਐਸ ਨੰ. 80 ਅਤੇ 82 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5556 ਅਤੇ 5557 ਮਿਤੀ 12.6.2006 ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

93. ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੀਵਾਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗਾ।

94. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 7.6.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੰਗਾਲ, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ 12) ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਤੇ 20 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 184ਏ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 7.6.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

95. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਐਮ.ਪੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਹੈ।

96. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

> "ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9(6) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਹ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 327 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੇਲ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਠਕਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਧਿਰਾਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

97. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿਰਣੇ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਸਲ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੋਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼।

98. ਸ੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫੌਜ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਵਾਹਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਓਜ਼ਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ. ਉਸਨੇ ਸ਼ੈਟੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 157 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

99. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੈਰਾ 171 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਟੀ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੀਮਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

100. ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

7 ਜੂਨ, 2006 ਦੀ ਨਤੀਜਾਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2006 ਗਜ਼ਟਿਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ "ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ", "ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ" ਅਤੇ "ਗਜ਼ਟ" ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਸੂਚਨਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸੂਚਨਾ। "ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ" ਜਾਂ "ਗਜ਼ਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬੀ ਗਜ਼ਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ।

101. ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ, ਉਸਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

102. ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ:

"ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।"

104. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਡੀ.ਡੀ. ਬਾਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:

> "(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਬਚਣਾ। ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਦੀ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।" [ਬਸੂ, ਦੁਰਗਾ, ਦਾਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਛੇਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2004 ਸਫ਼ਾ. 288]

105. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਸ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

> "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

106. ਇਨ ਵਾਈਜ਼ਮੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੋਰਨਮੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1971) ਏ.ਸੀ. 297 ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ:

> "ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।"

107. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

108. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਹਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਰੇਜੀਨਾ ਬਨਾਮ ਗੇਮਿੰਗ ਬੋਰਡ ਫਾਰ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ (1970) ਵਿੱਚ 2 ਕਿਉ.ਬੀ. 417, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ: -

> "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਠੋਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।" '

109. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੀ ਕੇਸ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਭਾਵੇਂ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ."

110. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

111. ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਚੁੰਡੀਕੁਲੀ ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂਜੇ ਦੇ ਅਲਫ੍ਰੇਡ ਥੰਗਾਰਾਜਾਹ ਦੁਰਯੱਪਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ। ਫਰਨਾਂਡੋ ਅਤੇ ਹੋਰ (1967) 2 ਏਸੀ 337 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਪਰ ਤਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-

(1) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ।

(2) ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(3) ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

112. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੀਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

> "10. ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਆਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ"

113. ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

114. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੈਮੂਅਲ ਐਚ. ਸ਼ੈਪਾਰਡ ਬਨਾਮ ਈ.ਐਲ. ਮੈਕਸਵੈੱਲ 384 ਯੂ.ਐਸ. 333 (1966), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਸ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ-ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ 478 ਯੂ.ਐਸ. 1 (1986) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

> "ਉੱਚੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

115. ਜਦੋਂ ਕਿ ਓਰੇਗਨ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲਜ਼ ਨੇ ਓਰੇਗਨ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਜੇਮਜ਼ ਡੋਨਲਡ ਜੈਕਸਨ 178 ਜਾਂ ਐਪ 233, 36 ਪੀ 3ਡੀ 500 (2001) ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬੇਕਾਰ ਹਨ। ਸਟੀਫਨ ਗੈਰੀ ਹਾਵਰਡ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ ਵਰਜੀਨੀਆ 6 ਵੀ ਐਪ 132 (1988) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਸੁਭਾਵਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

ਪੱਖਪਾਤ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

> "ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਹਾਵਰਡ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।"

116. ਵਰਜੀਨੀਆ 3 ਵੀ ਐਪ 285 (1986) ਦੇ ਅਡੋਲਫ ਡੈਮੇਰੇ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

> "ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਸੀਇਰ (ਹਰੇਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ "ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।"

117. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

118. ਦ ਪੀਪਲ ਬਨਾਮ ਰਾਬਰਟ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੋਰਟ 83 ਕੈਲ ਐਪ 4th 772 (2000) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ:

> "ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਣਗੇ। ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
>
> ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਰਾ ਅਸਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਾ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਨਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁਣ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਦੂਰੀ ਚਲਾਉਣਾ ਨਾ ਚਾਹੁਣ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਮਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜੋ ਜੇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ।

ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

119. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

120. ਮੈਲੋਚ ਬਨਾਮ ਐਬਰਡੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1971) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵਿਲਬਰਫੋਰਸ 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 1578 ਨੇ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਲੇਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨੁਕਸ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਰਲ ਵਿਅਰਥ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ"

121. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 38 ਵਕੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸੀ।

122. ਵਿੱਚ ਕੇ.ਐਲ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1984) 1 ਐਸਸੀਸੀ 43 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:

"ਜਦੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਾਸ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਸਮੀ ਮੌਕੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ .. .."

ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੰਡ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ..."

123. ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ (1979) 77 ਐਲ.ਜੀ.ਆਰ 689 (1979) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇਸ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੇ ਅੰਗ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੂਜੇ ਅੰਗ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

124. ਆਰ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2000) 7% ਪੀਸੀ 129 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 218 ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

125. ਜਾਨਕੀਨਾਥ ਸਾਰੰਗੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 392 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਟ ਬਲੈਂਚ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ ਸੀਜੇ, ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

> "ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਘੋਰ ਕੇਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ।"

126. ਸਹਾਈ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

127. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ 8.5.2006 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> "ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਪੈਂਡਿੰਗ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਪਟਨਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੂਹ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਦਾਲਤੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ..... ..."

128. ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਪੀ.ਜੇ.), ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਹਲਦੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 764 ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਚਲਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਜੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

129. ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਖੁੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।

130. ਕੂਲੀ, ਜੇ. ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ ਕੂਲੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ I, 8ਵੀਂ ਐਡੀ., ਪੰਨਾ 647 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਹੋਵੇ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਫਿੱਟ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇਖ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਟਰੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ, ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਥੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ , ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

131. ਹਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ। ਕੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਤਰਸਯੋਗ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਅਜੇ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਸ਼ਾਅ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹਾ [ਸਕਾਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਕਾਟ: 1913 ਏ.ਸੀ. 417]:

"ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਂਥਮ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉੱਥੇ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।'' ''ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਸੁਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। "" ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੈ" ਪਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ-ਲਾਮ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ, ਭੁੱਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: "ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਿੱਧੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਹਨ;

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਦਾ ਖੁੱਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਉਸਾਰੀ; ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਹਿਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ...."

132. ਨਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਵਾਂਗ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਓਨੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ। ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰਕੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

133. ਬੇਥ ਹੈਰਨਬਕਲ ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ "ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਟਰਿਅਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ" 1 (ਇਮੋਰੀ ਲਾਅ ਜਰਨਲ, ਵੀ. 32 (1983) ਪੀ.619) ਵਿੱਚ 'ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ' ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ "ਨਿਰਪੱਖਤਾ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਸੁਧਾਰ" ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਰੇ "ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ" ਅਤੇ "ਧੁੱਪ" ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਉਹ ਫਿਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ;

"ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। '

ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਦੂਜੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਅਗਿਆਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਫੰਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ (ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਬੇਦਖਲੀ ਸਬੂਤ ਨਿਯਮ, ਜਨਤਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਜਨਤਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਪੁਲਿਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ "ਸਨਸ਼ਾਈਨ" ਫੰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

134. ਗੈਨੇਟ ਕੋ. ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਡੈਨੀਅਲ ਏ. ਡੀਪਾਸਕੁਆਲ (1979) 443 ਯੂ.ਐੱਸ. 368 ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਇੱਛਤ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਦ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਟਾਲ: ਲੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਛੇਵੀਂ ਸੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

135. ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੈਨੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਿਚਮੰਡ ਅਖਬਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਚੌਥੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਦਵੀਂ ਸੋਧ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਟੀਮਿਨਲ ਟਰਾਇਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੀ ਹੈ।' ਪਰ ਰਿਚਮੰਡ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਬੇਦਖਲੀ ਕਰਨਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਗਲੋਬ ਅਖਬਾਰ ਕੋ ਬਨਾਮ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਫਾਰ ਦ ਕਾਉਂਟੀ ਆਫ ਨਾਰਫੋਕ (1982) 457 ਯੂਐਸ-596 :73 ਐਲਈਡੀ 2ਡੀ 248 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸਲ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ) ਅਤੇ ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਨਤਾ। ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰੇਨਨ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ (258-59 'ਤੇ):

> "ਅਸੀਂ ਅਪੀਲੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਦਿਲਚਸਪੀ - ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ - ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਿੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਪੀੜਤ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨਾਬਾਲਗ ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ..... ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੀਮਤ।

136. ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਦਖਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

137. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਨਰੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਮਿਰਾਜਕਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਚਲਦਾ ਹੈ।

138. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੋਈ।

139. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਃ (ਏ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

140. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਈਸੀਆਈਐੱਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਤ ਆਦਿ ਵਿੱਚ। (1993) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 727 ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਭਾਵ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ)।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਪੈਰਾ 25 ਦੇਖੋ)

ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

143. ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

144. ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਓਪਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲੈਕਟਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰਕ ਚਿੰਤਾ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਉਟਲੈਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ।

145. ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਜਨਤਾ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੁੱਲਾ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

146. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਧਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਖੁੱਲੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

147. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

> "ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਜੇਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚੋ।"

148. ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉਹਨਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਜਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਖੁੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

149. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਰਾਜ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਦਨਾਮ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

150. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ 16.03.2001 ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫੌਜ ਨੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਲ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸਾਰਣ ਰੇਂਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਵਾਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੇ ਏ.ਕੇ. 47 ਅਤੇ ਏ.ਕੇ. 56 ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ 100 ਰਾਉਂਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

151. ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ ਵਿਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ, ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ, ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ. ਇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

152. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ 38 ਵਕੀਲਾਂ, ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰੈਸ 153 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਖ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ:-

I. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

II. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 20.5.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਥਾਨ, ਅਰਥਾਤ,

ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 20.5.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 7.6.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਵੈਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

IV. ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ/ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੁਣ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ।

V. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ 38 ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀ। ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

154. ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਾਰੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ। ਹੱਥ ਵਿਚਲਾ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

155. ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

156. ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।

ਡਾ. ਮੁਕੁੰਦਕਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. 1. ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਦਲਵੀਰ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.05.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਮਿਤੀ 07.06.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਸੀਵਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 2001 ਦੇ ਸੀਵਾਨ ਪੀਐਸ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 13.8.2003 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 18.02.2005 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 10.02.2005 ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਮਜ਼ ਐਕਟ, 1981 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਬੇਉਰ ਜੇਲ੍ਹ, ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

5. 20.05.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੂਦੀਨ ਹੈ। 07.06.2006 ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਠਕ ਕਰੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। 07.06.2006 ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ') ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਸੀਪੀਆਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਠਕ ਰੱਖੀ। ਮਿਤੀ 07.06.2006 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਟਨਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸਥਾਪਿਤ ਕੇਸ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਲ, ਸੀਵਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਗਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ' ਦਾ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 14.08.2007 ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਗਿਆ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ,

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

(ਏ) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ।

(ਬੀ) ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੇਲ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ / ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 07.06.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ।

(ਸੀ) 20.05.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਵੈਧ ਹੈ।

(ਡੀ) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਨਾ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ SLP ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਈ) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ' ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੂਰਤ ਨਿਯਮ ਹੈ।

(ਐਫ) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਜੀ) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ

ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੇਅਸਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਐਚ) ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(ਆਈ) ਕੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਿਵਲ ਕੋਡ' ਅਤੇ 'ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਘੇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਿਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"9. ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ।

****

(6) ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਪਰ, ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖੇਗੀ, ਤਾਂ ਇਹ, ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ।"

****

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"11. ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ।

(1) ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ (ਇੱਕ ਮਹਾਨਗਰ ਖੇਤਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ), ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ:

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ, ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।]

(2) ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(3) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਨਾਸਬ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜੱਜ।"

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"407. ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(1) ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(ਏ) ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਇਹ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਹੂਲਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(i) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਧਾਰਾ 177 ਤੋਂ 185 (ਦੋਵੇਂ ਸੰਮਲਿਤ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ;

(ii) ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ, ਜਾਂ ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(iii) ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(iv) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

****

(8) ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ।"

****

11. ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 9 (6) ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜੋ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12. ਮਿਸਟਰ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਐਚ ਪਾਰੇਖ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1988 ਦੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (3) 609 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ।

13 ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

14. ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਦੂਸਰਾ ਭਾਗ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਪਰ" ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ "ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ" ਸਮੀਕਰਨ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜਾਂ ਖਾਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

15. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੀ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 9(6) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਕੇਸ ਹੈ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਸੀਵਾਨ ਤੋਂ ਜੇਲ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦਾ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 407 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਆਰਪੀਜੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 407 ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ" ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (ਏ) ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਸੀਬਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ/ਉਹ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ/ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਸ ਨੂੰ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ (ਭਾਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਰ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਕੋਰਟ ਆਫ ਸੈਸ਼ਨ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਸਰਲ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੇ. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ "ਤਬਾਦਲਾ" ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 407 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

17. ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗੀ, ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

> "171. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀਮਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਸੀਮਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

18. ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਬੈਠਕਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟੀਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਲ ਜੇ. ਐੱਨ. ਸਿਨਹਾ (1970) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 458 ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾ 460 ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

> "8. ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ 56 (i) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 310 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਇਹ "ਅਨੰਦ" ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸੰਕਲਿਤ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ. ਕੇ. ਕ੍ਰਾਈਪਕ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼" ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਹਰਧਨ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. (1975) 3 ਐਸਸੀਸੀ 198, ਪੰਨਾ 208 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ:

"30. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼

ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਉਦੋਂ ਵੀ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

21. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਓਲਗਾ ਟੇਲਿਸ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1985) 3 ਐਸਸੀਸੀ 545 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕਾਰਬੋਰੰਡਮ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ, (1989) ਪੂਰਕ 2 ਐਸਸੀਸੀ 462; ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਐਮ. (ਪੀ.ਜੇ.), ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 764.

22. ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 (6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

23. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੋਪਰਲੀਜ਼ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2009) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 553.

24. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

25. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਏ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੇਗੀ, ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9(6) ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 20.05.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

26. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9(6) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ, ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27. ਹੁਣ, ਮੈਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

28. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ।

29. ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੇਲ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 07.06.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 20.05.2006 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਵੈਧ ਸੀ।

30. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਐਚ ਪਾਰੇਖ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

31. ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ,

ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

32. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਅਤੇ ਤੱਥ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਅਪੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। [ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਟਿਊਬਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2009) 7 SCC 673 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ]। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

33. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1493 ਮਿਤੀ 08.05.2006 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੀਵਾਨ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਅਪਰਾਧੀ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਮੂਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਸੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

34. ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 361/ਸੀ/2006 ਮਿਤੀ 09.05.2006 ਦੁਆਰਾ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਸੀਵਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਐਮਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹਨ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਜਨਤਕ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਸਰਚਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 11.05.2006 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ

ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ,

"ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਸ਼ਾਹਬੁੱਦੀਨ ਅਤੇ ਸਿਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਲਈ।

36. ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੂਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਦਾਲਤਾਂ।

ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਏ.ਡੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਮਾਮਲਾ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਨਰਲ ਟਰਾਂਸਫਰ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਪਰਿਸਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਠਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

37. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਸਥਾਪਨਾ) ਦੁਆਰਾ 17.05.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਸਿਰਫ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਤੀ 18.05.2006 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

> "ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏਜੰਡਾ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ (4) ਦੀ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉਪ- ਧਾਰਾ (6) "ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕ੍ਰਮਵਾਰ" ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ।

38. ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 20.05.2006 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦਾ ਪਰਿਸਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੂਦੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਲਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

39. ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5137/ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (ਨਿਯੁਕਤੀ) ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਦੁਆਰਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ) ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5139 ਰਾਹੀਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

40. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 5141 ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਤਹਿਤ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਭਾਗ (ਪਰਸੋਨਲ) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਭੂਤੀ ਗੁਪਤਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਸਿਵਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

41. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5145 ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਤਹਿਤ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਕੱਤਰੇਤ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਬਿਹਾਰ, ਗੁਲਜ਼ਰਬਾਗ, ਪਟਨਾ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (6) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ ਹੇਠ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸੇ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ ਮਿਤੀ 16.08.2006 ਦੇ ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ (ਨਿਆਂਇਕ) ਵਿਭਾਗ, ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ, ਪਟਨਾ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਗਜ਼ਟ (ਐਕਸਟ੍ਰਾ ਆਰਡੀਨਰੀ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ ਐਸ.ਓ 80 ਅਤੇ 82 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 1452 ਮਿਤੀ 07.06.2006 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਕਤ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5556 ਅਤੇ 5557 ਮਿਤੀ 12.06.2006 ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

42. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਕਿਸੇ ਵੀ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

43. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

44. ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 07.06.2006 ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸੀਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਕਰੇਗੀ, ਸੀਵਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(6) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.05.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਲਾ ਜੇਲ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੇਲ ਪਰਿਸਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

45. ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਨਿਯਮਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

46. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਆਗਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਸੰਕੇਤ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਸੀ।

47. ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਐਨ. ਮਨੀ ਬਨਾਮ ਸੰਗੀਤਾ ਥੀਏਟਰ, (2004) 12 SCC 278, ਪੰਨਾ 279 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:

> "9. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

48. ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗਲਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ 'ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ।।। (ਈ) 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਖੋਜਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ। [ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੀ. ਬਾਲਾਕੋਟਈਆ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 232 ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਲੇਖਰਾਜ ਸਤਰਾਮਦਾਸ ਲਾਲਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਐੱਨ.ਐੱਮ.ਸ਼ਾਹ, ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ, (1966) 1 ਐਸਸੀਆਰ 120; ਪੀਅਰਲੈਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨੈਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 343; ਬੀ.ਐਸ.ਈ ਬ੍ਰੋਕਰਜ਼ ਫੋਰਮ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2001) 3 ਐਸਸੀਸੀ 4821

49. ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਆਗਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ 14 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੇਲ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

50. ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 40 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ 08.05.2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

51. ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

52. ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਹੈ।

53. ਅਗਲਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੀਵਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੇਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

54. ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (6ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1990, ਪੰਨਾ 1091) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ "ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਵੇ। ਆਰ. ਬਨਾਮ ਡੇਨਬੀਗ ਜਸਟਿਸ, (1974) 2 ਆਲ ਈਆਰ 1052, 1056 (ਕਿਉਬੀਡੀ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰੈਸ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ' ਹੈ

ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਸੁਪਰਾ) ਸ਼ੈਟੀ ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

> "45. ਹੁਣ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਜੇਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤੀ ਜੱਜ ਕੋਲ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।"

55. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 327 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"327. ਅਦਾਲਤ ਖੁੱਲੀ ਰਹੇਗੀ।

(1) ਉਹ ਥਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਮਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹੋ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ 376, ਧਾਰਾ 376ਏ, ਧਾਰਾ 376ਬੀ, ਧਾਰਾ 376ਸੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ (1860 ਦਾ 45) ਦੀ ਧਾਰਾ 376ਡੀ ਅਧੀਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛਾਪਣਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

56. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਨੋਟਿਸ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 38 ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਵੇਰਵੇ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਖੁਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 327 ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

57. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ, ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 75 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1950 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਜ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਇਕੱਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 327 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

58. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

59. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੂਰਵਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

60. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। •

61. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰ.ਪੀ. ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Manjeet Singh
MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Floor
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669